

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen

★

WAARNEMINGEN BIJ 150 GEVALLEN VAN KLIERKOORTS

Volgens het artikel van coll. J. E. MINKENHOF, dit *Tijdschrift*, 31 Mei 1941, zou ik van meening zijn, dat men kenmerkende gevallen van klierkoorts geen klierkoorts mag noemen, indien de reactie van PAUL en BUNNELL negatief is. Deze meening is echter in het door mij geschreven *Geneeskundige Blad* niet te vinden. In een voetnoot wordt zelfs als voorbeeld van een negatieve reactie bij infectieuze mononucleose de ziektegeschiedenis medegedeeld van een, na de voltooiing van het *Geneeskundige Blad*, waargenomen patiënt, waarbij de reactie van PAUL en BUNNELL negatief bleek te zijn en deze reactie de klinische diagnose niet kon bevestigen. Wel werden eenige gevallen met een klinisch twijfelachtig beeld van infectieuze mononucleose, een twijfelachtig bloedbeeld en titers van de reactie van PAUL en BUNNELL van 1 : 64 — 1 : 128 niet als infectieuze mononucleose beschouwd, hoewel toegegeven moet worden, dat men hierover van meening zou kunnen verschillen.

Leiden, 2 Juni 1941

W. J. BRUINS SLOT

BLOEDGROEPEN EN VADERSCHAP

Naar aanleiding van het artikel over dit onderwerp in no. 14 van dit *Tijdschrift* ontving ik, vooral van juridische zijde, verschillende opmerkingen. Ter beantwoording hiervan nog het volgende, als aanvulling op het genoemde artikel.

Meer gevallen in de Nederlandsche jurisprudentie dan welke ik noemde, komen er blijkbaar niet voor. Ik verzocht allen presidenten der Arrondissementsrechtbanken en Gerechtshoven en nog een aantal andere juristen om inlichtingen; van een 15-tal ontving ik antwoord, echter met negatief resultaat. Ook aan VAN DER SPEK 1) zijn geen andere gevallen bekend.

Tot een *positieve* aanwijzing kan men alleen indirect komen, wanneer in een bepaald geval alle mannen, met wie de moeder gemeenschap heeft gehad, met *absolute zekerheid* bekend zijn. Blijken ze allen op één na door het bloedgroeponderzoek te kunnen worden uitgesloten, dan moet die éne de vader zijn. Verder kan men in enkele gevallen komen tot een „positieve” uitkomst van ± 95 pCt., wanneer namelijk man en kind behooren tot groep B en de vrouw tot O of A. Dit berust op het vrij zeldzame voorkomen van groep B en op het feit, dat veel B mannen heterozygoot zijn en vaak B niet op de kinderen overdragen (zie OTTENSOOSER 2)). Daar in ons *Burgerlijk Wetboek* de zinsnede voorkomt: „indien de rechter in gemoede overtuigd is, dat de verweerder niet is de vader van het kind . . . , hij is vrij te spreken”, kan bij een constellatie als hier genoemd, dit cijfer van belang zijn! (Over beschouwingen over onze rechtspraak zie ook VAN DER SPEK l.c.)

Wanneer de moeder overleden is, kan men soms toch nog resultaat hebben: een O-vader kan geen AB-kind verwekt hebben en omgekeerd een AB-vader geen O-kind. Eveneens sluiten M en N elkaar uit. Verder kan men soms door onderzoek van de ouders der moeder den man als vader uitsluiten, bij voorbeeld het kind is B, de man A of O, de B-eigenschap zou dan van de moeder overgeërfd kunnen zijn. Hebben de ouders der moeder echter niet de B-groep, dan is dit onmogelijk en kan de man niet de vader zijn. Is het kind MN, de man M, dan kan hij de vader zijn; zijn de ouders der moeder beide M, dan moet de moeder ook tot M behooren en moet de N van het kind van een N- of MN-vader geërfd zijn. Een gelijksoortige situatie heeft men als de man N is, de ouders der moeder N, dus de moeder ook N, zoodat de M van het kind van een M- of MN-vader geërfd moet zijn.

1) VAN DER SPEK, *Bloedgroepen en haar beteekenis voor de praktijk 1941*.

2) OTTENSOOSER, *Schweiz. med. Wochenschr.* 1939, blz. 703.

En ten slotte nog dit: over de groep O bestaan moderne opvattingen waarbij het „negatieve” karakter van de O-eigenschap plaats maakt voor een positiever, A en B worden beschouwd als een meer of minder volledige mutatie van O. Op de genetische uitkomsten heeft dit echter geen invloed (zie bijvoorbeeld HIRSZFELD 1), HIRSZFELD EN AMZEL 2), PONDMAN 3)).

Andere bloedgroepverdelingen als de A-B en M-N systemen en onderverdeling van A komen voor het onderzoek naar het vaderschap voorloopig nog niet in aanmerking, hierover zijn vrijwel alle onderzoekers het eens.

Groningen, 7 Juni 1941

L. S. WILDERVANCK

• HYPERGLYCAEMIE EN WONDGENEZING

Naar aanleiding van de critiek van collega BOOM, dit *Tijdschrift*, 31 Mei, op mijn publicatie over hyperglycaemie en wondgenezing het volgende. De hoop, welke collega BOOM uitspreekt, dat de bloedsuikerbepalingen aan zooveel contrôle onderworpen zijn, dat zij wetenschappelijk aanvaard kunnen worden, is niet ijdel geweest en reeds bij voorbaat in vervulling gegaan. De bloedsuikerbepaling volgens HAGEDORN en JENSEN is een routine-onderzoek van het laboratorium, waaraan hoge eischen worden gesteld. Contrôlebepalingen worden daarbij steeds verricht; ik achtte het overbodig dezen elementaire eisch in het bijzonder te vermelden. Men kan dus uitgaan van de waarnemingen en daaraan beschouwingen vastknoopen.

Het schijnt overigens nog niet vast te staan, dat een verhooging van de drempelwaarde vrijwel alleen voorkomt bij lijders aan suikerziekte en hypertensie, die reeds lang aan hun ziekte leden. Men zie bij voorbeeld de publicatie van DAVIDSON in *Endocrinology* (dl. 24, 1939, blz. 542) over het voorkomen van hyperglycaemie zonder glycosurie zelfs bij kinderen zonder hypertensie, bij wie ook de diagnose diabetes in het midden wordt gelaten.

Utrecht, 7 Juni 1941

F. PAUW

DE ARTS ALS SCHOOLKNAAP

Het is volstrekt niet mijn bedoeling, tegen de onloochenbare feiten in het referaat van professor VAN LOGHEM te opponeeren. Cijfers liegen nu eenmaal nooit. Doch het lijkt mij, met den tegenwoordigen stand der psychologische wetenschap op zijn minst wel erg eenzijdig, om het voorkomen van „nuttige leden onzer medische samenleving” en zelfs het bestaan van „sieraden van den geneeskundigen stand” uitsluitend te willen verklaren uit de *negatieve* overweging, dat „wie nòch bolleboos is in talen en geschiedenis, nòch uitblinkt in de natuurwetenschappen, zich niet zelden richt naar het uitgestrekte gebied der geneeskunde”, als zou dit „uitgestrekte en gevarieerde gebied” slechts een toevluchts-oord zijn voor een groep minder begaafden. Dat is mijns inziens juist in strijd met het feit, dat er zoovele sieraden onder zijn.

Bekijken wij de opgesomde feiten een weinig dieper, dan treft ons trouwens dadelijk iets anders, en wel, dat juist één groep, die der leeraren, in hun jonge jaren de bovenlaag op school vormden, met index 1—1.8 en dat hun aantal naar den index 3.0 en hoger regelmatig afneemt. En het is juist deze groep, waarop de populair-psychologische waardeering „schoolmeesterachtigheid” zoo vaak van toepassing blijkt te zijn, een waardeering overigens, die in tegenstelling tot die in de schoolcijfers uitgedrukt, minder gewaardeerd pleegt te worden. Doch afgezien van deze subjectiviteit, leert het tegenwoordige psychologische inzicht (ROHRSCHACH !), dat beide waardeeringen elkander geenszins tegenspreken, integendeel elkander meestentijds dekken.

Hier nu, zit mijns inziens het geheim van de aanvullende verklaring, welke die van KRAMASCHKE zoozeer behoeft: dat de studeerende jeugd *niet* faute de mieux het officium nobile kiest als zijn a.s. levenswerk, maar dat hij uit hoofde van zijn *algemeenen* blik op en zijn *algemeene* belangstelling voor het leven zelf, de zeer specieele mogelijkheden in

1) HIRSZFELD, *Les groupes sanguins*.

2) HIRSZFELD EN AMZEL, *Schweiz. med. Wochschr.* 40, blz. 801.

3) PONDMAN, *Gen. Bladen* 1940.